

Одеський національний медичний університет
Кафедра оториноларингології

СІЛАБУС КУРСУ
СУЧАСНІ МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ АЛЕРГІЧНИХ
ЗАХВОРЮВАНЬ В ОТОЛАРИНГОЛОГІЇ

Обсяг	4 кредити / 120 годин
Семестр, рік навчання	ІІІ семестр, 2 рік навчання
Дні, час, місце	За розкладом занять. Кафедра оториноларингології База КНП «МКЛ №11» ОМР, вул. Академіка Воробйова, 5, корпус №8, другий поверх База КНП «ООКЛ» ООР, вул. Академіка Заболотного, 32, 9 поверх База Університетської клініки, вул. Тіниста, 8, підвальне приміщення
Викладач (-і)	Завідувач кафедри: Пухлік Сергій Михайлович, д.мед.н., професор Професор кафедри: Евчев Федір Дмитрович, д.мед.н., професор Доцент Богданов Кирило Георгійович, к.мед.н., доцент
Контактний телефон	+38067 25 15 007 Богданов Кирило Георгійович, к.мед.н., доцент
Е-mail	kgbent@ukr.net
Робоче місце	База КНП «МКЛ №11» ОМР, вул. Академіка Воробйова, 5, корпус №8, другий поверх База КНП «ООКЛ» ООР, вул. Академіка Заболотного, 32, 9 поверх
Консультації	За розкладом занять.

КОМУНІКАЦІЯ

Очно в аудиторіях та кабінетах кафедри, дистанційно на платформі *Microsoft Teams*, в окремих випадках за попереднім попередженням – в *Viber*-групах.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни

Предметом вивчення ВНД «Сучасні методи діагностики та лікування алергічних захворювань в оториноларингології» є вивчення сучасних методів діагностики та лікування різноманітних проявів алергічного запального

процесу в носі, глотці, гортані та вусі, клінічного перебігу цих станів, показання та протипоказання для застосування різних методик лікування та численних схем медикаментозної терапії.

Пререквізити і постреквізити курсу (Місце дисципліни в освітній програмі)

Базуються на вивченні здобувачами анатомії людини, медичної біології, гістології, цитології та ембріології, патоморфології, фізіології, патофізіології, медичної і біологічної фізики, біоорганічної та біологічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, фармакології, клінічної фармакології та клінічної фармації, внутрішньої медицини, загальної хірургії, інфекційних хвороб, загальної практики (сімейної медицини), онкології, офтальмології, стоматології, психіатрії, анестезіології та інтенсивної терапії, оториноларингології, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Мета курсу

Метою вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні методи діагностики та лікування алергічних захворювань в оториноларингології» є оволодіння комплексом знань, вмінь, навичок та інших компетентностей, необхідних у професійній діяльності у галузі алергології в отоларингології, формування навичок з науково-дослідної роботи, отримання нових фактів та їх впровадження у практичну медицину, виконання функціональних обов'язків, пов'язаних з проявами алергічних захворювань в отоларингології.

Завдання дисципліни

Основними завданнями вибіркової навчальної дисципліни є:

1) надання здобувачам ступеня доктора філософії знань щодо класифікації, клінічної картини та сучасних методів діагностики алергічних захворювань в отоларингології;

2) надання здобувачам ступеня доктора філософії знань відносно показань та протипоказань до застосування різних методик лікування та численних схем медикаментозної терапії.

3) надання здобувачам ступеня доктора філософії знань щодо невідкладних станів в алергології та алгоритмів їх попередження в усіх галузях охорони здоров'я.

Очікувані результати

В результат засвоєння змісту ВНД здобувач ступеня доктора філософії повинен **знати**:

- Організацію спеціалізованої алергологічної та імунологічної допомоги населенню;
- Теоретичні основи алергології та імунології;
- Сучасні методи дослідження імунної системи;
- Класифікацію і патогенез алергічних реакцій;
- Клініку та діагностичні заходи при алергічних захворюваннях ЛОР-органів.

вміти:

- Зібрати алергологічний анамнез;
- Сформулювати діагноз, призначити необхідні обстеження;
- Призначити раціональне лікування;
- Передбачити можливі ускладнення та розробити алгоритм їх усунення;
- Надати екстрену допомогу при невідкладних станах (анафілактичний шок, набряк Квінке).

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

ВНД «Сучасні методи діагностики та лікування алергічних захворювань в отоларингології» складається з 4 кредитів ЄКТС (120 годин) — 60 аудиторних годин та 60 годин для СР.

Методи навчання

Викладання вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні методи діагностики та лікування алергічних захворювань в отоларингології» *на практичних заняттях* забезпечується методичними розробками для кожного практичного заняття, наочними засобами навчання для кожного заняття (презентації, відеолекції), інформаційним ресурсом кафедри, структурованими алгоритмами контролю вмінь.

Самостійна робота при вивченні вибіркової навчальної дисципліни забезпечується методичними розробками з самостійної роботи, наочними засобами навчання (відеолекції, презентації), інформаційним ресурсом кафедри, тематикою самостійних робіт, структурованими алгоритмами контролю вмінь.

Підсумковий контроль не проводиться, вивчення дисципліни завершується заліком на останньому практичному занятті.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Організація спеціалізованої алергологічної та імунологічної допомоги

Тема 2. Теоретичні основи алергології та імунології. Сучасні методи дослідження імунної системи. Класифікація і патогенез алергічних захворювань

Тема 3. Пилкова алергія.

Тема 4. Лікарська алергія. Сироваткова хвороба.

Тема 5. Алергічні ускладнення вакцинації.

Тема 6. Анафілактичний шок.

Тема 7. Інтермітуючий та персистуючий алергічний риніт.

Тема 8. Алергічні захворювання легень.

Тема 9. Підсумкове заняття. Залік

Перелік рекомендованої літератури:

а) основна

1. Імунологія. - Національний підручник за загальною редакцією Кузнецової Л.В., Бабаджана В.Д., Літус В.І. – Київ. - 2015. - 584 с.
2. Анафілаксія. - Монографія за редакцією проф. Кузнецової Л.В., проф. Бабаджана В.Д., проф. Зайкова С.В. та співавторів. - Київ. - 2014. - 228 с.
3. Кузнецова Л.В., Бабаджан В.Д., Кравчун П.Г., та інші. Современные представления об этиологии и патогенезе полипозных риносинуситов, протекающих на фоне круглогодичного аллергического ринита. - Монография. – Киев, 2015 г. – 94 с.
4. Клінічна та лабораторна імунологія. - Національний підручник //За загальною редакцією доктора медичних наук, професора Кузнецової Л.В., доктора медичних наук, професора Бабаджана В.Д., доктора медичних наук, професора Фролова В.М. – К.ООО.: “Полиграф плюс”. - Київ. - 2012. – 922 с.: ил.
5. Клінічна імунологія та алергологія. - Навчальний посібник медичних ВНЗ IV рівня акредитації та медичних факультетів університетів (за редакцією: член-кореспондента АМНУ, д.м.н., професора О.М.Біловола, д.м.н., професора П.Г.Кравчуна, д.м.н., професора В.Д.Бабаджана, д.м.н., професора Л.В.Кузнецової). - Рекомендовано Центральним методичним кабінетом з вищої медичної освіти МОЗ України як навчальний посібник для студентів вищих медичних закладів IV рівня акредитації (протокол № 4 від 01.10.2010) – Харків “Гриф”. - 2011. – 550 с.
6. Кузнецова Л.В., Назаренко О.П., Фролов В.М., та інші. Алгоритм відбору пацієнтів для алерген-специфічної імунотерапії (АСІТ). - Методичні рекомендації (85.11/213.11) – Київ. – 2011. – 31 с.
7. Allergy. Official Journal of the European Academy of Allergy and Clinical Immunology (EAACI). – усі випуски та номери за 2019, 2018, 2017, 2016, 2015, 2014, 2013, 2012, 2011 роки.
8. Immunology. Official Journal of the European Academy of Allergy and Clinical Immunology (EAACI). – усі випуски та номери за 2019, 2018, 2017, 2016, 2015, 2014, 2013, 2012, 2011 роки.
9. Immunology IV. Clinical Applications in Health and Disease. – Josef A. Bellanti., Alejandro Escobar-Gutierrez., Gerge C.Tsokos. - Bethesda, Meryland. - 2012. -1064 p.

б) додаткова

1. Наказ МОЗ України №422 від 19.11.2002. «Про подальший розвиток клінічної імунології в Україні».
2. Наказ МОЗ України №626 від 08.10.2007. «Про затвердження клінічних протоколів надання медичної допомоги хворим з імунними захворюваннями».
3. Наказ МОЗ України №99 від 02.03.2007. «Про затвердження Гігієнічного нормативу «Перелік промислових алергенів».
4. Наказ МОЗ України №441 від 04.07.2006. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ „Організація і проведення імунологічного моніторингу за інфекціями, які контролюються засобами специфічної профілактики (дифтерія, правець, кашлюк та кір).
5. Наказ МОЗ України від 30.12.2015 № 916 «Медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію».

Інформаційні електронні ресурси:

1. Міністерство охорони здоров'я України: <https://moz.gov.ua>
2. Національна наукова медична бібліотека України: <https://library.gov.ua>
3. Центр тестування МОЗ України: <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
4. Архів журналу «Медичні перспективи»: <https://medpers.dsma.dp.ua>
5. Архів журналу «Український медичний часопис»: <https://www.umj.com.ua/archive>
6. Інтернет-видання «Новости медицинь и фармации»: <http://www.mif-ua.com/archive/gazeta-novosti-meditsinyi-i-farmatsii/numbers>
7. Англomовний веб-ресурс для лікарів та інших професіоналів охорони здоров'я: <https://www.medscape.com>
8. Англomовна текстова база даних медичних та біологічних публікацій: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>

Інформаційне забезпечення: Електронна бібліотека ОНМедУ: посилання на вкладені методичні розробки лекцій та ПЗ, методичні рекомендації.
Репозиторій ОНМедУ: наукові журнали, автореферати дисертацій

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю:

Поточний контроль здійснюється на ПЗ відповідно до сформульованих завдань з кожної теми. При оцінюванні навчальної діяльності надається перевага стандартизованим методам контролю: усному опитуванню, оцінка доповіді з клінічному розборі тематичних пацієнтів,

оцінювання вміння брати участь у дискусії з проблемних питань. При засвоєнні кожної теми за поточну навчальну діяльність слухачу виставляються традиційна оцінки за 4-бальною шкалою. Поточна успішність розраховується як середній поточний бал, тобто середнє арифметичне всіх отриманих аспірантом (здобувачем) оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми, наприклад 4,75.

Оцінювання поточного контролю з дисципліни

Критері оцінки:

– **«відмінно»:** аспірант виявляє особливі творчі здібності, вмє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вмє використовувати набуті знання і вміння для розв'язання задач, здатен продукувати новаторські способи вирішення проблем, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.

– **«добре»:** аспірант вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує завдання і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

– **«задовільно»:** аспірант здатен оволодіти значною частиною теоретичного матеріалу, але переважно – в репродуктивній формі, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.

– **«незадовільно»:** аспірант володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

До підсумкової атестації допускаються лише ті аспіранти, які не мають академічної заборгованості і мають середній бал за поточну навчальну діяльність не менше 3,50.

Форми і методи підсумкового контролю:

Підсумковий контроль у формі **заліку** у формі індивідуальної співбесіди здійснюється на підсумковому занятті після успішного засвоєння усіх тем ВНД «Сучасні методи діагностики та лікування алергічних захворювань в отоларингології». До заліку допускаються слухачі, які відвідали усі передбачені ВНД аудиторні заняття, виконали весь об'єм СР та мають середній бал за поточну навчальну діяльність не менше 3,51.

Оцінка за дисципліну є середнім арифметичним двох складових: середній поточний бал як середнє арифметичне всіх поточних оцінок; традиційна оцінка за залік

Середній бал за дисципліну переводиться в традиційну оцінку з дисципліни за 4-бальною шкалою і розцінюється як співвідношення цього середнього арифметичного до проценту засвоєння необхідного об'єму знань з даного предмету.

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни за багатобальною шкалою: виконує інформаційно-обчислювальний центр університету. Отриманий середній бал за дисципліну шляхом його помноження на 40 (отримана оцінка округлюється до цілих) конвертується в оцінку за 200-бальною шкалою, яка, свою чергу, переводиться в традиційну оцінку з дисципліни за 4-бальною шкалою.

Середній бал за дисципліну	Оцінка з дисципліни за 200-бальною шкалою	Оцінка з дисципліни за 4-бальною шкалою (традиційна оцінка)
4,62–5,0	185–200	5
3,77–4,61	151–184	4
3,0–3,76	120–150	3

Самостійна робота здобувачів (СР)

Складає 50% від обсягу ВНД та включає: доаудиторну та позааудиторну підготовку до лекцій, ПЗ відповідно до тематичних планів; роботу у відділеннях клінічних бази кафедри, у тому числі у лабораторіях та відділенні функціональної діагностики, інтерпретацію даних лабораторних та інструментальних методів дослідження, що стосуються проблем методів діагностики та лікування алергічних захворювань в отоларингології у позааудиторний час; засвоєння практичних навичок, роботу з пацієнтами; індивідуальну роботу: виступ на науково-практичній конференції клініки, написання статей, тощо.

Викладачі кафедри забезпечують можливість здійснювати СРС та під час ПЗ та іспиту проводять контроль та оцінку її виконання.

ПОЛІТИКА КУРСУ («правила гри»)

Політика щодо дедлайнів та перекладання.

Завдання необхідно виконувати вчасно згідно дедлайну (розкладу занять). За невчасне виконання завдання аспірант отримує незадовільну оцінку. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, то відпрацювання здійснюється у встановлені викладачем терміни відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ОНМедУ» (посилання на положення на сайті університету <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/osvitnijproces.pdf>). Перекладання заліку здійснюється відповідно до затвердженого деканатом графіку.

Політика щодо академічної доброчесності

Політика освітньої компоненти ґрунтується на засадах академічної доброчесності (положення доступне на сайті університету <https://onmedu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennja-prodobrochesnist.pdf>) та визначається системою вимог, які викладач пред'являє до здобувача при вивченні освітньої компоненти: а) самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується

з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); б) посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.

Політика щодо відвідування та запізнень

Для отримання задовільної оцінки обов'язковим є відвідування і робота під час аудиторних занять (лекціях і ПЗ). Запізнення не вітаються. Аспіранту дозволяється запізнитися з поважної причини не більше ніж на 10 хвилин.

Мобільні пристрої

Використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача є порушенням дисципліни. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Поведінка в аудиторії

Курс передбачає роботу в колективі (група, члени колективу кафедри, співробітники клінічної бази кафедри). Всі середовища спілкування є дружніми, творчими, відкритими до конструктивної критики. Підтримуються такі цінності: повага до колег; толерантність до інших; сприйнятливість та неупередженість; аргументованість згоди або незгоди з думкою інших учасників дискусії, а також власної думки; шанування гідності особистості опонента/-ки під час спілкування; дотримання етики академічних взаємовідносин